

Kortfattad öfversigt af rättsväsendet i kejsardömet Ryssland /

Fraser, Georg,

27 A a Br.

National Library
of Sweden

Jan.
1887

KORTFATTAD ÖFVERSIGT

AF

RÄTTSVÄSENDET

I

KEJSAREDÖMET RYSSLAND.

UTARBETAD

AF

GEORG FRASER.

HELSINGFORS 1887.

G. W. EDLUNDS FÖRLAG.

Pris: 1 Mk.

14165

KONSTANTIN WILHELM

1872

KONSTANTIN WILHELM

WILHELM

GEORG KRASNER

1872

1872

1872

1872

KORTFATTAD ÖFVERSIGT

AF

RÄTTSVÄSENDET

I

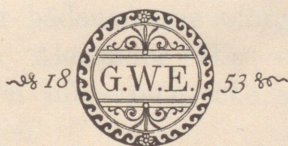
KEJSAREDÖMET RYSSLAND.

UTARBETAD

AF

GEORG FRASER.

HELSINGFORS 1887.

G. W. EDLUNDS FÖRLAG.

KORTFATTAD ÖFVERSIGT

RÄTTSVÄSENDET

KEISAREDOMET RYSSLAND

UTGIFVEN

GEORG FRASER

HELSINGFORS,

J. C. FRENCKELL & SON, 1887.

„Rättvisa och Mildhet
råde i domsal!“

Alexander II.
1864.

Vid en tidpunkt, då äfven hos oss en genomgripande reform i Lagar och Rättegångsväsende är förestående, torde måhända en kortfattad öfversigt af Domstols- och Rättsväsendet i Ryssland icke vara ovälkommen, i synnerhet som det behandlade ämnet till sina väsentligaste delar erbjuder det bästa nutidens vetenskap och rättsmedvetande i denna väg hittills åstadkommit. Rysslands nuvarande domstolar och rättsvård utgöra ett af vår hädangångne oförgätlige Kejsare och Storfurste Alexander II:s värdigaste och största verk, en lifsgerning icke mindre stor än bondefrigifningen.

Hufvudsyftet med detta utkast vill endast vara, jätt orientera den finske medborgaren på ett område, som för de fleste hittills varit nästan helt och hållet okänt. Några alltid dunkla, oftast skefva och förvrängda, begrepp om huru

lag och rätt i Ryssland skipas, kunna ingalunda vara tillfyllest, då det gäller att bedöma en af de ädlaste furstars i historien lifsgärning.

Vid ett uppmärksamt skärskådande af dessa detaljer, skola vi finna, hurusom den devis, Alexander II lät öfver ingången till domsal inrista: »Må Rättvisa och Mildhet råda i domarsal» verkligen utgör den grundtanke, hvilken lik en röd tråd genomgår hela domstolsinstitutionen.

Åt minnet af den hänsöfne ädle och frisinade monarken är detta anspråkslösa arbete endast den ringaste gärd.

I.

Året 1864 bildar epok i Rysslands domstols- och rättegångsväsende. Domstolsorganisationen och Rättegångsförfarandet undergingo då en till grunden gående förändring och omgestaltning, som skakade desamma i deras gamla, under sekler genomrostade fogningar.

Ditills hade samma rättegångsmål otaliga gånger kunnat granskas och åter granskas i hufvudsak vid skilda domstolar; och, tack vare de då brukliga, uteslutande skriftliga, domstolsförhandlingarne, kunde mål, som nu på en vecka, ja på en enda dag, afgöras, då dragas ut i oändlighet; och att dervid orättrådighet och bestickning ej voro sällsynta, utan snarare hörde till regel, är alltför väl bekant. *)

*) Vi behöfva endast återropa det redan i febr. 1842 väckta och hittills ännu icke afgjorda målet, om bedrägligt och egenmäktigt frånräfvande från en stackars f. d. lifegens familj af dess genom mångårig flit och möda hopsparade egendom till förmån för en omensklig godsegare; vi afse det nu åter nyligen — för hvilken

Genom Kejsar Alexander II:s »Rättegångs Ordning« [Soudjèbbnyije Oustàvyi] infördes 1864 offentliga domstolar, deri förhandlingarne till största delen ske muntligt, hvaraf närmaste följden blef, att målens behandling hastigare slutföres och domstolens utslag snarare kungöres. Dertill kom, att antalet domstolsinstanser, d. v. s. sådana domstolar, hvilka hafva sig förelagt att i hufvudsak granska ett mål, inskränktes till endast två. Sålunda kan numera hvarje mål, oafsedt om det är af kriminell eller civil natur, handläggas och granskas i alla dess detaljer, eller såsom man säger »i hufvudsak« [eller sak] af högst tvenne domstolar. Är målet af mindre vikt, afgöres det af Freds-Domare [Miràwòj Soudià], hvilka äro af tvenne slag:

- a. Krets-Fredsdomare och
- b. Heders-Fredsdomare

af hvardera åtminstone en i hvarje krets.

Samtliga kretsars såväl Heders- som Krets-Fredsdomare inom samma Fredsdomare-distrikt bilda den s. k. Fredsdomare-Nämnden (Ssièzd mirowyihh soudèj), hvars sammanträden ega rum på af stadsfullmäktige i stad och kommunalstyrelse å landet förut dertill bestämda dagar och ort.

---

gång, torde vara svårt att afgöra — väckta Antonjükska målet, hvilket numera, tack vare det nya rättsväsendet, dock kunnat, mäktige och orättrådige domare till trots, ånyo dragas fram i ljuset.

För kompetens till Fredsdomare erfordras:

- 1) Uppnådda 25 år.
- 2) Bildnings census — kunskaper motsvarande universitets- eller fullständig lycei-kurs, eller ock motsvarande specialläroverks.
- 3) Egendoms census — jord å landet till ett värde af minst 15 tusen rubel, eller fast egendom: i hufvudstäder [Moskwa och Petersburg] värderad till $\frac{1}{4}$ rub., och i öfriga städer till $\frac{3}{4}$ rubel.
- 4) Förutom ofvannämnde kategorier, kunna inväljas äfven sådana personer, hvilka, utan att uppfylla något af ofvananförda trenne vilkor, af det samhälle de tillhöra åtnjuta särskildt förtroende och allmän aktning.

Till Fredsdomare icke valbara äro:

- 1) Alla som befinna sig under rättsligt tilltal.
- 2) De som för brott till fängelse dömda blifvit.
- 3) Cessionanter.
- 4) De som stå under förmynderskap för slöseri.

Såväl Heders- som Krets-Fredsdomare väljas en hvar för en period af trenne år. Ordförande i Fredsdomare-Nämnd, vald bland Nämndens ledamöter, kvarstår i sin befattning samma tid.

Fredsdomare bör ständigt uppehålla sig och

ega sin bostad inom området af den krets, der han sitt embete utöfvar. Han kan ej innehafva annan syssla, hvarken i statens, kommunens eller enskildes tjänst.

Heders-Fredsdomare bör skipa lag och rätt i alla de fall, då parterna hans bemedling åstunda. Från Heders-Fredsdomare kan hvarken vad eller kassation ske; hans utslag kan icke öfverklagas, hvarken hos Nämnd eller Senat. Heders-Fredsdomares embete kan förenas med hvilken annan syssla som helst, både uti statens och kommunens tjänst, med undantag dock af åklagare vid domstol [prokurator, ransakningsdomare o. a.] samt polismyndighet.

Högsta uppsigten öfver Fredsdomare-institutionen utöfva Senatens Kassations-Departementet och Justitieministern i Kejsardömet.

Äro parterna missnöjda med utslag, som af Fredsdomare fällts, kunna de appellera eller vädja till Fredsdomarenämnd, hvilken ånyo handlägger ärendet i hufvudsak, men dess dom är deremot slutlig eller afgörande.

Sak samma uti viktigare mål. Dessa handläggas af Krets-Domstol [Okrousjnòj Soudt] — en eller två i hvarje gouvernement — hvilken består af ordförande och ledamöter, samt kan fördelas på afdelningar, uti hvilka förhandlingarne då ledas äfven af ordförandens adjoint.

Den med Kretsdomstols utslag missnöjde kan vädja eller appellera till Distrikts-Tribunalet [Soudiebbnaja Palläta] — en för flera guvernementer gemensamt — som fördelas på två: Civila- och Brottmåls-departementerna med hvar sin ordförande och ledamöter.

Från Distriktstribunal kan ej till högre rätt vädjas — dess dom är den slutliga.

Sålunda finnas egentligen tvenne slag af domstolar: Fredsdomare-institutioner [Fredsdomare och Fredsdomarenämnd] samt allmänna domstolsinstitutioner [Kretsdomstol och Distriktstribunal], hvilka ega rätt att mål handlägga och afgöra.

Utom dessa existerar ännu Senaten, den s. k. Kassations Senaten, eller, såsom densamma officiellt kallas, Dirigerande Senatens Kassations-Departementer, af hvilka finnas tvenne: ett för civila, ett annat för brottmål. Dessa hafva hvardera sitt säte i S:t Petersburg. I vissa fall, då t. ex. fråga uppstår om afgörande, om ett i kassationsväg under Kassations-Senatens pröfning draget mål bör falla under domstols- eller administrativmyndighet, anordnas sammanträde af 3:ne departementer: Senatens första och båda kassationsdepartementerna, hvilka hvardera bestå af ett visst antal senatorer.

Om vi nu antaga, att lägre domstolsinstans [Fredsdomare eller Kretsdomstol] fällt utslag i

ett mål, öfver hvilket utslag parterna, vare sig det är fråga om civila eller brottmål, vädjat eller appellerat till högre rätt [Fredsdomarenämnd eller Distriktstribunal], som ånyo handlagt och granskat detsamma, hvarvid lägre instans' dom endera faststälts eller ock upphäfts och annat utslag fällts, så kan numera intet vad öfver domen anföras. Men skulle endera parten finna högre rättsinstans vid målets behandling hafva förbisett eller kränkt lag, eller någon af rättegångsväsendets väsentliga former, kunna dock besvär öfver »domvilla« eller felaktighet i rättegången äfven öfver högre rätts dom anmälas, men blott i kassations väg och till endera af Dirigerande Senatens båda Kassations-Departementer, hvilket då, utan att i hufvudsak granska målet, bör afgöra om dessa formaliteter verkligen blifvit kränkta, och i fall detta skett, Nämnds eller Tribunals utslag upphäffa, förkasta, tillintetgöra eller söndra, kassera och, utan att sjelf deröfver fälla något utslag, öfverlemna målet till annan dylik öfverrätts [Fredsdomarenämnds eller Distriktstribunals] behandling.

Af föregående synes tydligt, att Senatens Kassations-Departementer i regeln hafva att enotaga och afgöra kassationsbesvär öfver dom, som fällts af högre rätt; men ett fall gifves, då äfven Kretsdomstols, d. v. s. lägre rättsutslag i kassationsväg, kunna öfverklagas, och detta inträffar

då utslag om anklagades brottslighet eller icke brottslighet afkunnats af jurymän. Alla civila mål, hvilka af Kretsdomstol handläggas, och mindre brottmål, hvilka utan jurymäns hörande afgöras, kunna deremot i vade- eller appellations- eller besvärsväg dragas under högre rätts pröfning. Uti mål åter, som af Kretsdomstol med biträde af jurymän afgöras, äro vad eller besvär i hufvudsak icke tillåtna, utan dom anses slutlig; det gifves ingen högre instans eller rätt, till hvilken man i slikt fall kunde appellera eller vädja.

Då eger part, att i kassationsväg besvära sig omedelbart hos Senaten, hvilken målet i likhet med andra dylika mål behandlar, och, såvida skäl dertill förefinnas, upphäfver domstols utslag samt bestämmer annan Kretsdomstol, att målet med biträde af jurymän ånyo i hufvudsak handläggas.

Med de flesta länders rättsväsende finnes redan längesedan införlifvad en institution, som äfven i Ryssland har sin icke, så tysta historia — det är juryn, jurynämnden, juryinstitutionen. Intet viktigare brottmål afgöres numera i många länder i Europa, äfven i Ryssland, utan jurymän eller edsvurne bisittare [Prisiàsjnij Zasiedätelj], på hvilka det uteslutande ankommer, att afgöra frågan, om den tilltalade verkligen är eller kan anses skyldig till det brott, för hvilket han af

domstol skall dömas. Jurynämnd tillkommer således, att lugnt, sansadt och i alla dess detaljer, med oväld och efter inre öfvertygelse, samt med ledning af förhanden varande omständigheter granska frågan om den tilltalades skuld eller oskuld.

Först sedan juryn gifvit sitt utslag, kan den andra frågan, den om den tilltalades straff, komma till behandling. Denna senare frågas utredning tillkommer af regeringen tillsatte domare, hvilka nödvändigt böra vara personer med omfattande juridisk bildning och i rättssaker förfarne, medan deremot jurymännen utväljas bland befolkningens alla lager, och, engång införda uti därför särskildt upprättade längder, genom domstols försorg och endast vid behof påkallas.

Jurymän bör ega följande kvalifikationer:

- 1) Vara rysk undersåte.
- 2) Icke yngre än 25 och icke äldre än 70 år.
- 3) Icke mindre än två år hafva varit bosatt å den ort, der val af jurymän sker.

Till jurymän icke valbare äro:

- 1) Alla de som till Fredsdomare icke valbara äro.
- 2) Blinda, döfva, stumma och sinnessvaga.
- 3) De som icke känna ryska språket.
- 4) Prester och munkar.
- 5) Folkskolelärare.

- 6) Alla till polisstaten hörande.
- 7) Alla till landtarmén och flottan hörande uti aktiv tjänst stående personer, och af civila embetsmän de, hvilka olika tjänst vid trupperna innehafva.
- 8) Alla som vid domstol anstälde äro; härifrån Heders-Fredsdomare dock undantagne.
- 9) Alla i tjänst hos enskilde personer anstälde.
- 10) Jordegare med mindre än hundra desjätiner jord. Fastighetsegare med fast egen- dom, till värde mindre än: i hufvud- stad — tvåtusen, i guvernementsstad — ettusen och i öfriga städer — femhundra rubel. Löntagare, kapitalister, handtverkare och handlande med inkomster: i hufvudstad mindre än — femhundra, i öf- riga städer mindre än — tvåhundra rubel.

Uti listorna på de under ett visst år jury- funktionen utöfvande personer, och af hvilka listor det finnes tvenne: en ordinarie och en reserv- lista, införas icke alla dertill kompetenta, utan endast ett visst antal; så t. ex. för domstolskrets med mer än $\frac{100}{t}$ innevånare utgör antalet af jury- män resp. 400 och 60, för krets med mindre än $\frac{100}{t}$ — 200 — 60, för Petersburg och Moskva [skildt för hvardera] — 1,200 — 200.

Jurymännen ega icke rättighet att, sedan

målets behandling vidtagit och intilldess det-
samma är slutfördt, — detta kan någongång draga
ut en vecka eller derutöfver — hafva den rin-
gaste beröring med den yttre [icke domstols]
verlden. De hafva under tiden sin bostad och
sitt uppehälle uti domstolsbyggnaden. Detta till
undvikande af bestickning.

Till förfullständigande af denna kortfattade
bild af domstolsorganisationen må ännu nämnas:

a. Undersökning och förberedande ransak-
saking af såväl civila som brottmål gö-
res af Ransakningsdomare [Soudjèbbnyij
Slièdowatelj], vanligtvis på prokurators
befallning, och bör ransakningsdomare
med oväld utreda alla brottets detaljer;
han skall fortsätta undersökningen äfven
om jäf emot honom af den anklagade
skulle anmälas. Polismyndighet bör i allt
hörsamma ransakningsdomare.

Alla ransakningsdomare inom samma
Krets räknas till domstolsledamöternas
antal, men ega hvar sitt judiciella om-
råde.

b. För beredande af advokathjelp vid rät-
tegångar finnas vid hvarje domstolsdi-
strikt s. k. edsvurna advokater [Prisiàs-
nyij Powièrennyij].

c. För verkställande af domstolsutslag, för

stemnings tillställande åt parter och vittnen, samt för ordningens öfvervakande vid domstolssammanträden är en s. k. domstolspolis [Soudjèbbnyij Prìstaff] inrättad.

- d. Hvarje Kretsdomstol och Distriktribunal har sitt kansli med ett visst antal sekreterare och deras medhjelpare.

Dirigerande Senatens Kassations-departementers kansli består af Öfversekreterare och deras adjointer.

- e. Afskrifters bestyrkande, handlingars och akters bevittnande tillkommer de, företrädesvis i städerna inrättade, Notariekontor, hvilka förvaltas af Notarier, som stå under domstols uppsigt.

- f. Högsta öfvervakandet af Domstolväsendet och Rättsskipningen är anförtrodd åt Justitieministern uti kejsaredömet, i egenkap af General-Prokurator, hvilken biträdes i sitt kall af Prokuratorer [Prokouròrr] och deras adjointer vid kretsdomstol och Distriktribunal samt Öfver-Prokuratorer vid Kassationsdepartementerna i Dirigerande Senaten.

II.

På grund af smärre, men icke desto mindre högst väsentliga, skiljaktigheter uti domstolsförfarandet mellan brottmål och civila mål, skola vi under skilda rubriker behandla desamma, begynnande med den:

A. Kriminala Rättegångsordningen.

Kriminella mål af alla slag, d. v. s. brott såväl af lindrigare som svårare art, behandlas både af Fredsdomareinstitutioner [lindrigare brottmål] och Allmänna domstolar [svårare mål].

I. Rättegångsordningen hos Fredsdomare.

Hos Fredsdomare anhängiggöras mål om brott, för hvilka »Lagen om straff som ådömmas af Fredsdomare» bestämmer:

- 1) tilltal, anmärkning och påminnelse,

- 2) penningböter till icke högre belopp än 300 rub.,
- 3) arrest på högst tre månader,
- 4) häkte på högst ett år.

Fredsdomare vidtager behandling af mål:

- 1) på enskild persons anmälan,
- 2) på polis- och annan administrativ myndighets angivelse och
- 3) efter å bar gerning ertappadt brott.

Klagomål kunna vara muntliga eller skriftliga och anmälas endera af den förörättade [klagande] eller dennes ombud.

Någon särskild form finnes icke för angivelse-skrift fastställd, men lagen fordrar, att uti densamma finnes tydligt utsatt:

- 1) den person, som skriften inlemnar [angifvaren],
- 2) den person, å hvilken klagomål anföres [den anklagade],
- 3) hvaruti klagomålet består,
- 4) de vittnesmål, hvarmed klagande sin rätt bestyrka vill,
- 5) arten och storleken af de förluster klaganden lidit och slutligen
- 6) år, månad och datum, när skriften inlemnats.

Klagande, svarande och vittnen inkallas till Fredsdomare genom skriftlig kallelse eller «stemning».

Om till den dag, då målet hos Fredsdomare bör till behandling förekomma, svaranden icke kunnat påträffas, och den brottsliga handling, för hvilken han är tilltalad, endast med fängelse eller högre straff försonas kan, fäller Fredsdomaren, — lemnande för öfrigt oafgjord, tills svaranden själf infunnit sig, frågan om brottet och dess straff, — s. k. tredskodom endast rörande ersättning för skada och lidna förluster.

Om den anklagade, som är tilltalad för brott, för hvilket den skyldige kan åläggas icke strängare straff än arrest, icke infinner sig till ransakning inför domstol och ej heller ombud för sig ställer, meddelar Fredsdomare tredskodom.

Öfver dylik tredskodom kan anhållan om ny domstolsbehandling inlemnas till Fredsdomare inom förloppet af 14 dagar från den dag, då afskrift af utslaget part meddelats.

I händelse af klagande parts uteblifvande, förklarar Fredsdomare klagomål ogiltigt, såvida det af den beskaffenhet är, att det med förlikning kan afslutas, eller i motsatt fall dömes klaganden till böter, dock icke till högre belopp än 25 rubel och målet utsättes till behandling annan dag, till hvilken klaganden inkallas.

Utan laga förfall uteblifna vittnen bötfällas likaså till belopp icke utöfver 25 rub.

Ehuru i regeln Fredsdomares utslag icke äro slutliga, gifvas dock fall, då detta eger rum. Fredsdomares utslag äro slutliga, då i dem följande straff åläggas:

- 1) tilltal, anmärkning eller påminnelse,
- 2) penningböter till icke högre belopp än 15 rub. för en och samma person,
- 3) arrest på högst tre dygn och
- 4) då ersättning för skada och lidna förluster icke öfverstiger 30 rubel.

Till dylika Fredsdomares slutliga domar bör i allt tillämpas det, som i ofvanstående blifvit sagdt om Nämnds och Tribunals slutdom. Öfver dylik dom kunna således besvär i hufvudsak eller vad icke anföras; endast kassationsbesvär kunna öfver desamma inlemnas, och skilnaden mellan dessa och de öfver Nämnds och Tribunals slutliga dom anförda besvär ligger endast deri, att, medan dessa senare, såsom vi ofvan sett, anföras hos Dirig. Senaten, de förra inlemnas till vederbörande Fredsdomarenämnd, hvilken, såvida densamma uti målets föregående behandling upptäcker några emot rättegångsväsendets former och bruk begångna öfverträdelser, upphäfver domen och, utan att sjelf handlägga saken, öfverlemnar densamma till ny behandling åt annan

Fredsdomare i samma distrikt; sålunda handlande i full öfverensstämmelse med förfaringsättet i Kassations-Senaten.

Ansökningstiden för dessa kassationsbesvär är densamma som för appellation eller vad — två veckor.

Dylika slutliga domar höra till undantagen. Mestadels äro Fredsdomares mål sådana, som tillåta vad; och böra dessa vad uti särskild, till Fredsdomare stäld, vadeskrift inlemnas inom 14 dagar efter den tid, då utslag af Fredsdomare afkunnades, och med iakttagande af att inom 24 timmar, efter det Fredsdomares utslag blef känt, anmälan om missnöje öfver dom hos Fredsdomaren sjelf bör göras.

Fredsdomares hufvudsyfte bör vara, att, så vidt möjligt är, parterna till förlikning bringa.

II. Rättegångsordningen vid Fredsdomarenämnd.

Inför Fredsdomarenämnd sker handläggning af mål, i likhet med hvad fallet är hos Fredsdomare, offentligt och muntligt.

Parterna kallas icke till målets behandling, men infinna sig sjelfva, endera personligen eller genom ombud.

Parts utevaro hindrar icke måls behandling. I brottmål, för hvilka lag stadgar fängelsestraff, böra parterna nödvändigt tillstädes vara.

Vid måls behandling vid Fredsdomarenämnd får den Fredsdomare, öfver hvars utslag besvär anmälts, icke närvara.

Förrän domstolen fäller sitt utslag lemnar prokurators-adjoint sitt utlåtande i saken, hvar- efter sista ordet tillkommer den anklagade.

Af Fredsdomarenämnd kan Fredsdomares utslag stadfästas eller och ny dom fällas. Den anklagades straff kan endast på klagandens yrkande skärpas.

Fredsdomarenämnds dom är slutlig och der- före icke vad underkastad.

Fredsdomarenämnd upptager och afgör, för- utom besvärsmål öfver Fredsdomares utslag, vare sig dessa mål i vade- eller kassationsväg blifvit under dess pröfning dragne, jemväl enskildas klagomål öfver följande åtgärd af Fredsdomare:

- 1) onödig tidsutdrägt vid måls behandling,
- 2) vägran att emottaga vadeskrift, och
- 3) anklagades tagande i fängsligt förvar.

De tvenne senare slagen af klagomål anföras inom sju dagar efter det den öfverklagade hand- lingen blifvit begången.

III. Rättegångsordningen i Brottmål vid Kretsdomstol.

Alla de brottmål, hvilka icke falla under Fredsdomares jurisdiktion, behandlas af Kretsdomstol.

Med biträde af jurymän afgöras sådana brottmål, hvilka i lagen beläggas med straff, förenade med förlust af eller inskränkning uti ståndsprivilegier.

I och för måls fullständiga utredning och doms lagliga afdömande verkställas af Kretsdomstol tvenne slag af förhör:

- a. förberedande förhöret eller ransakningen, och
- b. domstolsförhöret.

Det förra afser målets grundliga förberedande, det senare dess slutliga utredning före domstolens utslag.

a). Det förberedande förhöret eller ransakningen verkställas af ransakningsdomaren med polismyndighets biträde och under prokurators och hans medhjelpares inseende.

Såsom laga skäl till vidtagande af förberedande ransakning anses:

- 1) Anmälan och klagomål af enskild person [angifvare].

- 2) Polis- och annan myndighets meddelande.
- 3) Gripande å bar gerning.
- 4) Af prokurator väckt åtal, och
- 5) Ransakningsdomares yrkande på dylikt förhör.

I klagoskrift, som affattas på okarteradt papper, upptagas:

- 1) Tid och ort för brottets föröfvande.
- 2) Orsaken hvarför uppgifven person för brottet angifves.
- 3) Liden skada och förlust, och
- 4) Närmevis gjord beräkning af skadeersättning, såvida dylik åstundas.

Denna sista fordran bär namn af «civilfordran eller käromåb». Sista terminen för käromåls inlemnande är den dag, då målet inför kretsdomstol till behandling förekommer.

Under det förberedande ransakning pågår, hafva såväl klagande som svarande rätt, att icke blott närvara, utan jemväl förelägga såväl egna som motparts vittnen frågor, äfvensom granska och erhålla afskrift af alla det förberedande förhörets handlingar.

Att vid den förberedande ransakningen begagna sig af edsvuren advokat, är dock svaranden förvägradt.

Sedan det förberedande förhöret slutförts, eger prokurator eller hans adjoint, att, på grund

af allsidig granskning af målet, lemna sitt utlåtande om åtals väckande eller icke, samt i förra fallet att anklagelseakt uppsätta.

Hvardera utlåtandet meddelas Distriks-Tribunalet, hvilket det åligger, om ransakningens resultat sådant påkallar, att låta den skyldige inför domstol åtala.

Trenne veckor innan domstolsförhandling med biträde af jurymän skall ega rum, bestämmas genom lottning 36 edsvurna bisittare, bland de å ofvannämnda, för hvarje år uppgjorda, listor upptagna personer, hvaraf 30 äro ordinarie och 6 extra.

Domstolens ordförande går i författning om att bestyrkt afskrift af anklagelseakten, jemte förteckning öfver de personer, hvilka till målets behandling fått domstolsstemning, den anklagade tillställas.

Inom sju dagar efter erhållandet af dessa dokumenter bör den anklagade underrätta vederbörande domstol, såväl om dess önskan att erhålla edsvuren advokat, hvilken då af domstol bestämmes, som ock dess åstundan, att andra personer, än de nämnda, såsom vittnen eller sakkunnige [experter] höras må.

b). Domstolsförhöret.

På af ordföranden dertill bestämd dag handlägges målet offentligt vid Kretsdomstols session, hvilken, för att vara domför, måste bestå af ordförande och tvenne ledamöter, och, i enlighet med målets beskaffenhet, endera med eller utan biträde af jurymän.

Prokurator eger rätt, att i vissa fall yrka på målets behandling inför slutna dörrar.

Det s. k. domstolsförhöret har till ändamål den slutliga utredningen och justeringen af målets detaljer, hvarföre ock, sedan anklagelseakten blifvit uppläst, vittnena höras och målet ånyo i alla dess enskildheter behandlas.

Målet föredrages af en af domstolens medlemmar.

Under sjelfva domstolsförhöret ega såväl prokurator, hvilken personligen eller genom ställföreträdare bör närvara, att yttra sig, som den anklagade och sakegaren, att sin rätt med alla lagliga medel bevaka, såsom genom vittnesmål, förklaringar, invändningar o. d.

Domstolsförhöret afslutas alltid med parternas ömsesidiga andraganden, hvarvid första ordet tillhör åklagaremagten och det sista den anklagade.

Jurymännen ega under målets behandling rätt, att genom ordföranden ställa till vittnen och experter frågor, eller för öfrigt anhålla om alla

de upplysningar, som för målets utredning i ett eller annat afseende kunna såsom nödiga anses.

Jurymännens utslag gäller endast målets faktiska sida; de lemna endera svaret: skyldig eller icke skyldig. Straffets tillämpning åligger domaremagten.

Såsom förut nämndes, är vid utslag, som i Kretsdomstol fallit, två slags ändringssökande möjligt:

- 1) Vad till Distrikts-Tribunal, såvida målet utan biträde af jurymän afgjorts, och vidare kassations besvär till Dirig. Senaten eller ock
- 2) Kassations besvär till Dirig. Senaten i jurymål.

Vadeskrift inlemnas till Kretsdomstol inom 14 dagar, efter det domstolsutslag blifvit den anklagade meddeladt, utslaget dag oberäknad.

Vadetalan anses fullföljd, äfven om inom utfäst tid vadeskrift blifvit å postanstalt emottagen, för att till ort som vederbör befordras.

IV. Rättegångsordningen i Brottmål vid Distrikts-tribunal.

Den anklagade, vittnena, o. a. personer inkallas till Distriktstribunalet, endast såvida dom-

stol pröfvar nödigt desamma till målets behandling infordra.

Målets föredragning uppdrages åt någon af Tribunalets ledamöter och sker alltid muntligt.

Besvärsskrift af part, som sjelf personligen icke infunnit sig, uppläses i dess helhet i tribunalet.

Parternas talan och sjelfva ransakningen får icke öfverskrida gränserna för appellationskrifts innehåll.

Vid domstolsutslags granskning, i enlighet med den anklagades besvärsskrift, kan straff, som honom ådömts, icke blott lindras, utan t. o. m. helt och hållet upphävas.

Distriktstribunals dom anses slutlig och är således icke appellations underkastad, men kan i kassationsväg till Senatens pröfning hemställas.

B. Den Civila Rättegångsordningen.

Civilrättsmål, d. v. s. tvister om olika eganderättsförhållanden, personer och inrättningar emellan, handläggas och af dömas, i likhet med brottmål, både af Fredsdomareinstitution [mindre mål] och vid allmänna domstolar [viktigare mål].

I. Civila Rättegångsordningen hos Fredsdomare.

Fredsdomare handlägger mål:

- 1) om personliga förbindelser och kontrakt, icke öfverstigande 500 rubel,
- 2) om ersättning för skada och förlust till icke högre belopp än 500 rubel, eller, då deras summa är fullkomligt obestämmd.
- 3) Om förgripelser mot annans heder och ära; om återupprättande af kränkt eganderätt, då efter skedd kränkning sex månader ännu icke förflutit.
- 4) Om enskild persons anspråk på andel i fremmande egendom, då ett år icke ännu förflutit, sedan kränkning af sådan rätt försiggått.

Fredsdomare kan dessutom till afgörande upptaga hvarje tvist eller civil fordran, om blott hvardera parten detsamma åstundar, och är i sådant fall Fredsdomares utslag slutligt och underkastadt hvarken vad eller kassation.

Utom ofvannämnda mål höra under Fredsdomare: bevakande af arf och arfvingars inkallande, fastställelse af arfsanspråk och arfskifte i de fall, då egendom som skiftas, i värde icke öfverstiger 500 rub.

Anmälan hos Fredsdomare kan ske både skriftligt och muntligt.

Civilt mål anhängiggöres hos Fredsdomare i den Fredsdomarekrets, der svaranden är bosatt.

Fredsdomare eger rätt, i händelse af svarande parts utevaro vid målets behandling, att detsamma medelst tredskodom afgöra. Om åter käranden uteblifver, förfaller målet, som dock genom förnyad anhållan ånyo kan upptagas.

Afskrift af tredskodom tillställes svaranden, hvilken inom tvenne veckor, räknadt från den dag då han af utslag blifvit delaktig, eger om ny behandling af målet anhålla.

Uti mindre mål, der ersättningsanspråk icke öfverstiga 30 rubel, är Fredsdomares utslag slutligt.

Enligt den allmänna regel, som ofvan angifvits, äro vad öfver utslag i dylika mål icke tillåtna — de kunna endast kasseras; och är förfarandet dervid lika med hvad fallet är vid mindre brottmål, öfver hvilka Fredsdomare slutlig dom fällt. Kassationsbesvären ställas till Fredsdomarenämnd.

Öfver utslag i öfriga mål kan vad anmälas.

Ändringsansökning i appellations- eller vadeväg ingifves tvefaldt, eller i tvenne exemplar, till den Fredsdomare som utslaget fällt. Kassationsbesvär deremot ingifvas jemte afskrift af utslaget till Fredsdomarenämnd.

Såväl vadeskrift, som kassationsbesvär, insändas till vederbörande myndigheter, inom en månad sedan utslag blifvit bekant.

Besvär öfver Fredsdomares utslag rörande biomständigheter i ett mål [s. k. interlokutoriedom eller uppskofsdom] kunna ingifvas endast såsom tillägg till vadeskrift i hufvudsak. Häri-
från äro dock undantagna:

- 1) besvär öfver onödig tidsutdrägt,
- 2) besvär öfver vägran att emottaga fordringsmål och vadeskrift, samt
- 3) besvär öfver utslag i frågor om fordrings säkerställande och interimistiskt verkställande af domstolsutslag, i hvilka fall besvär rörande biomständigheter i målet kunna ingifvas särskildt från vad i hufvudsak. Dylika besvär ingifvas till Fredsdomare inom 7 dagar efter det utslag blifvit bekant.

Besvär åter öfver onödig tidsutdrägt anmälas hos nämnd, och finnes dervid ingen fatalietid utsatt.

II. Civila Rättegångsordningen vid Fredsdomarenämnd.

Endera parts utevaro vid undersökning af målet hos Nämnd hindrar icke målets utredning.

I fall af hvardera partens uteblifvande uppskjutes målet.

Domstolsförhandlingarne försiggå offentligt och muntligt. Parterna tillåtas att sina andraganden inför rätta muntligen framställa.

Uti mål, som röra omyndige, döfstumme och sinnessvage, eller ock kronoegendom, kommunala inrättningar, stads- och landsbolag, äfvensom i mål om domstols behörighet, lemnar prokuratorsadjoint sitt utlåtande först sedan parterna uttalat sig.

Fredsdomare, hvars utslag öfverklagats, deltagar icke i målets granskning.

Fredsdomarenämnds utslag äro slutliga och kunna endast i kassationsväg dragas under Senatens pröfning. Om orsakerna till doms upphäfvande blir nedan närmare taladt.

Förutom parters kassationsbesvär öfver Fredsdomarenämnds slutliga dom, kan jemväl »protest» af prokuratorsadjoint mot densamma anmälas, och sker sådant i samma ordning, som för ofvannämnda besvär stadgadt är.

III. Civila Rättegångsordningen vid Kretsdomstol.

Fordringsmål till högre belopp än 500 rubel och för öfrigt alla civila mål, hvilka icke af Fredsdomare handläggas, upptagas och afgöras vid Kretsdomstol.

Fordringsanspråk anmälas hos den Kretsdomstol, inom hvars krets svaranden bor.

Fordringsansökan, utan hvilken Kretsdomstol icke eger rätt att mål handläggas, skrives på stämpelpapper af 60 kopeks värde och enligt formulär. Lösen för fordringshandlingarna uppbäres till ett belopp af 50 kopek för 100 rubel.

Alla civila mål, som höra under Kretsdomstols jurisdiktion, kunna behandlas endera:

- 1) enligt allmän rättegångsordning eller
- 2) enligt förkortad rättegångsordning.

a). Den allmänna Rättegångsordningen.

Sedan domstol emottagit kärandens fordringsansökan, inkallar densamma genom skriftlig kallelse parterna, att till rättegången infinna sig, inom olika tidsförlopp, i betraktande af svarandens olika boningsort:

- 1) inom en månad, om svaranden är bosatt i Ryssland,
- 2) inom fyra månader, om han bor utom kejsardömet och,
- 3) inom utgången af ett halft år, om svarandens vistelseort är obekant.

På dag, som för målets behandling utsatt är, böra parterna vid domstol infinna sig, personligen eller genom ombud, samt härom uti domstolens kansli anmäla med uppgifvande af adress.

Målets förberedning och utredning sker skriftligen.

Sedan käranden sitt påstående eller käromål emot svaranden framställt, jemte uppgift af faktiska och juridiska grunder för detsamma, anför svarande part sitt svaromål till vederläggande och afvärjande af käromålet, hvarvid tydligt och klart bör uttalas, huruvida svaranden godkänner käromålet eller icke.

Afskrift af svaromålet jemte dithörande handlingar meddelas käranden, hvilken eger antingen framställa till domstolen skriftliga invändningar mot svaromålet inom 14 dagar, sedan berörde handlingar erhållits, eller ock anhålla om domstolssammanträde för ärendets behandling.

Afskrift af kärandens invändningar mot svaromålet meddelas svaranden, hvilken åter å sin sida eger rätt, att inom ytterligare 14 dagar med sin förklaring till samma domstol inkomma, eller och yrka på utredning af målet vid domstolen.

Sedan tiden för inlemnandet af motbevis tilländalupit, eger såväl kärande som svarande part rätt anhålla om målets upptagande till behandling.

Svaranden kan dessutom emot käranden anmäla genfordran, dock icke senare än uti första svarsskrift, eller om detta försummats, vid första domstolssammanträde i hufvudsak.

b). Den förkortade Rättegångsordningen.

Hvarje mål kan upptagas och utredas, såvida parter och domstol det åstunda, äfven i förkortad rättegångsväg.

I följande fall begagnas obligatoriskt detta domstolsförfarande:

- 1) vid mål om i förvar tagna varor och lifsförnödenheter, om lega af hus, bostad och annat rum, om städsel af tjenstehjon, och i allmänhet i mål om aftal med handverkare, daglönare o. a.
- 2) mål om i förvar anförtrodda penningar och annan egendom,
- 3) mål rörande uppfyllandet af kontrakt och förbindelser,
- 4) mål om ersättning för skada, förluster och egenmäktigt tillgripande af annans egendom, då tvist om eganderätt till fast egendom icke uppstått,
- 5) tvist som uppstått angående verkställande af domstolsutslag,
- 6) tvister om privilegier.

Vid förkortad rättegångsordning bestämmer domstolsordföranden, i enlighet med käromålet, viss dag med utsättande af år, månad och datum, då parterna ovillkorligen böra inför domstol sig inställa. Denna termin är från 7 till 30 dagar.

Till utsatt dag bör kändanden, förutom käromålet, till domstolens ordförande inlemna alla ofvannämnda handlingar, på hvilka svaranden eger att sina motbevis framställa, senast inom 24 timmar sedan inställelse inför domstol skett.

Sedan parterna infunnit sig eger domstolens ordförande, att omedelbart sammanträde för målets handläggning bestämma, såvida han icke nödigt pröfvar, att dessförinnan skriftvexling i och för målets beredande inleda.

Kändanden eger rätt, att hos domstol anhålla om sina fordringsanspråks säkerställande.

Sedan målet i detalj blifvit utredt och parterna erhållit rådrum att sina påståenden emot hvarandra utföra, sker öfverläggning till domslut och fastställes domen, hvarvid parterna kunna anhålla om interimistiskt verkställande af domstolsutslag.

I händelse af svarandens utevaro från domstols session, kan kändanden anhålla om tillstånd för sig, att sina andraganden muntligen framställa, eller ock om målets ofördröjligen afgörande genom ensidig eller tredskodom.

Om kändanden uteblir, kan svaranden anhålla om målets nedläggande, och om utsökning hos kändanden af alla rättegångskostnader. Kändanden eger dock rätt, att ånyo väcka åtal genom nytt käromål.

Missnöje öfver tredskodom kan af svaranden anmälas, då mål afgjorts:

a. enligt allmän rättegångsordning, inom en månad och

b. enligt förkortad rättegångsordning, inom förloppet af två veckor, sedan tredskodom fallit, och hos samma domstol som utslag gifvit.

Anmälan af missnöje öfver andra gången meddelad tredskodom, förorsakad af svarandens förnyade utevarö, är icke tillåten.

Här kunna parterna således endast i vade- eller appellationsväg draga målet under högre rätts pröfning.

IV. Civila rättegångsordningen vid Domstolstribunal.

Mot Kretsdomstols utslag i hufvudsak kunna parterna vädja till högre rätt, d. v. s. draga målet i appellationsväg till domstolstribunal; och vadeskrift inlemnas då till den domstol, som det öfverklagade utslaget fällt.

Ut i vade-inlagan bör klarligen utredas:

1) Om öfver utslaget i dess helhet besvär anföras, eller endast i några dess punkter.

- 2) på grund af hvilka sakförhållanden och hvilka lagrum utslagets laglighet upphäfves,
- 3) hvaruti den vädjandes anhållan egentligen består och,
- 4) den vädjandes eller appellators vistelse- eller boningsort.

Såsom tillägg till vadeskrift bifogas:

- 1) Afskrift af vadeinlaga i så många exemplar, som personer finnas, hvilka vid tiden då domstolens utslag föll, äro uti samma mål delaktiga.
- 2) Domlösen till samma belopp, som för civila fordringsmål fastställt är.

Tiden för ändringssökande i vadeväg är fastställd:

- 1) för mål, som afgjorts enligt förkortad rättegångsordning, till en månad och
- 2) för alla öfriga mål till fyra månader, från dagen för utslagets offentliggörande.

Vadeskrift upptages icke till behandling:

- 1) då denna inlemnats efter utgången fatalitetid, och
- 2) då densamma framlemnats af dertill icke befullmäktigadt ombud.

Vadeinlaga lemnas, enligt domstols beslut, som målseganden meddelas, utan afseende:

- 1) då den inlemnats utan iakttagande af de genom förordningen om stämpelpappers-uppbörden fastställda regler,
- 2) då appellationsskrift icke åtföljes af domlösen, och
- 3) då afskrift af vadeinlaga icke inlemnats uti fastställt antal exemplar.

Besvär öfver domstols vägran att vadeinlaga emottaga, tillåtas inom 14 dagar efter det inlaga återfåtts.

Den tid, inom hvilken svaranden eger sin förklaring öfver besvären till Domstolstribunal ingifva, är bestämd till en månad, från den dag då afskrift häraf vederpart meddelats.

Vid muntlig förhandling inför Domstolstribunal eges ordet till först af den vädjande. Hafva hvardera parterna besvär anmält, tillhör det käranden att först yttra sig.

Parternas utevarö, då mål är före, hindrar ingalunda utslags fällande, äfven om parterna icke dessförinnan muntligen sina påståenden utfört.

Endera partens uteblifvande beröfvar icke den andra rätt, att göra muntliga andraganden.

C. Interlokutorie- eller Uppskofsdöm.

Besvär öfver Kretsdomstols utslag i frågor, som röra biomständigheter i målet [s. k. interlokutorie- eller uppskofsdömar], tillåtas endast i sammanhang med vad öfver utslag i hufvudsak, förutom i de fall, som af lagen tydligt bestämmas, och hvarom redan ofvan vid tal om civila mål hos Fredsdomare nämnts.

Besvär öfver dylika domstols interlokutoriedömar inlemnas till samma domstol inom 14 dagar.

Besvär öfver onödig tidsutdrägt är ingen besvärstid underkastad.

Ifrågavarande besvärs ingifvande hindrar hvarken måls handläggning i hufvudsak, ej heller det öfverklagade utslagets verkställande.

Motparten eger till samma domstol med sitt motpåstående inkomma, inom förloppet af 14 dagar efter det utslag öfver besvär rörande biomständigheters afgörande honom meddelats.

D. Kassations-rättegångsordningen.

Ofvan har antydt blifvit, hvad kassation eller kassering af en dom vill säga, äfvensom de fall, då dylika kassationsbesvär äro tillåtna.

Besvär öfver dom, såväl i civila- som brottmål, samt anhållan om kassation af desamma, tillåtas endast i följande trenne fall: vid

- 1) öppen kränkning af lagens otvetydiga mening eller origtig tolkning af densamma,
- 2) sådan väsentlig kränkning af rättegångsordningens former och bruk, att det blir omöjligt erkänna utslaget laglig kraft och verkan, och
- 3) i händelse den myndighet, som i sista instans eger att i hufvudsak målet granska, öfverskridit gränserna för sin magt och befogenhet.

Kassationsbesvär ställas till Senaten, men inlemnas till den domstol, som det öfverklagade utslaget fällt.

Termin, inom hvilken kassationsbesvär böra inlemnas, utgör fyra månader, den dag oräknad, då domstolsutslaget föll.

Vid missnöjes anmälan [kassationsbesvär] i civila mål, bör sakegare insätta hundra rubel såsom revisionsafgift, hvilken summa honom återställes, om hans klagomål är grundadt, i hvilket fall Senaten, såsom förut omnämnt blifvit, öfverlemnar målet till ny granskning till enahanda domstol, som målet i hufvudsak i första instans behandlat.

Liksom vid appellationsmål, underrättas parterna icke heller vid kassationsmål, om dag, då mål till granskning inför domstol skall förekomma; dock äro de berättigade, att vid målets behandling i Senaten närvara och sina påståenden der framställa.

Ett mål, som genomgått alla domstolsinstanser, både uti vade- och kassationsväg, kan ännu hänskjutas till Hans Kejserliga Majestäts afgörande i de fall då:

- 1) adelsman, embets- och tjensteman, andlige af alla grader, äfvensom personer, som innehafva ordnar och utmärkelse-tecken, genom domstols utslag dömas till straff, som medföra förlust af alla särskilda- och ståndsprivilegier;
- 2) då domstolen sjelf anhåller om förmildring af det den tilltalade ådömda straff, af orsak att domstol sjelf saknar befogenhet, att åstundad mildring i straffet medgifva.

Kejsarens resolution tillställes genom Justitieministern omedelbart och ofördröjligen den Kretsdomstol, hvilken utslaget fällt.

E. Högsta Brottmåls-Domstolen.

I vissa, af högsta magten bestämda, fall sammanträder en särskild, på H. K. Majestäts eget personliga val beroende, af ordföranderna uti Riksrådsdepartementerna och de älsta uti Kassationsdepartementerna af Dirig. Senaten sammansatt, högsta brottmåls domstol [Werhöwnyj ougålöwnyj soudt].

Denna högsta domstol dömer i sista och enda instans mål, som röra statsförbrytelser; dess dom kan endast af Majestätet mildras, om den dömde derom anhåller.

Den förberedande ransakningen verkställes af en af Kassations Senatens ledamöter enligt Kejsarens eget förordnande. Såsom prokurator fungerar Justitieministern. Den anklagade är berättigad begagna sig af försvararebiträde, hvilken nödvändigt bör vara edsvuren advokat.

Under Högsta Brottmålsdomstol lyda mål om tjänsteförbrytelser af medlemmar af Riksrådet, Ministrarne eller cheferne för de särskilda statsverken.

Ersättnings anspråk för skada och omkostnader, som förorsakats genom administrativ- eller domaremyndighets olagliga åtgöranden, försummelser eller långsamhet, kunna anmälas, i betraktande af denna myndighets större eller mindre magtbefogenhet, endera hos Kretsdomstol, Distriktstribunal, Senatens Kassations-departement eller ock Högsta Brottmåls Domstolen.

F. Särskilda domstolar.

a. Mål, som röra politiska förbrytelser, och hvilka hittills af Kretsdomstol med biträde af jurymän handlagts, hafva genom förordningen af den 4 september 1881 hänförts till temporär Krigsdomstols [Wojennyj soudt] behandling, hvilken domstol tillämpar krigslagarnes hela stränghet på dylika förseelser. Krigsdomstol står under General Krigs-Prokuratorns högsta uppsigt.

b. Mål, som röra vissa äktenskapsfrågor, äfvensom alla förbrytelser, som af andlige föröfvats, äro underkastade andlig domstols [dohòwnyj soudt] ransakning och

- utredning. Denna subordinerar under öfver-Prokuratorn för den Heliga Synoden.
- c. Vissa vexelmål och för öfrigt åtskilliga kommersiella tvister afgöras af s. k. kommersdomstol [kommèrtscheskij soudt].
- d. Tvister i vissa civila mål, kunna dragas inför s. k. Kompromiss-domstol [Trie-tèjskij Soudt], sammansatt, enligt parter öfverenskommelse, af ett ojemnt antal medlemmar eller s. k. Medlare [Påsrèdd-niki], hvilka då afgöra endast de mål, som, på grund af särskilda föreskrifter uti stadgan angående aktiebolag, af dylik kompromissdomstol böra behandlas; och äro Medlarne i detta fall bundna, icke af rättegångsordningens vanliga former och bruk, utan endast af de villkor, hvarom parterna ömsesidigt öfverenskommit. Kompromissdomstol dömer enligt inre öfvertygelse, och är dess dom slutlig samt kan hvarken i vade eller kassationsväg ändras.

Förutom de fall, då parter vid tvist i civila mål anlita Heders- eller Krets-Fredsdomare, hvil-

kas utslag de, ännu innan målet inför domstol dragits, öfverenskommit om att giltigt anse, kunna parterna, äfven sedan tvist inför domstol pågått, d. v. s. i hvilket som helst af målets utvecklingsstadier, genom ömsesidigt samtycke anhålla om förlikning [mirawaja sdiellka], hvilken anhållan, innan densamma skriftligen till domstol inlemnas, bör af vederbörande Notarie eller Fredsdomare påtecknas.

Muntligt kan när som helst, under proces- sens förlopp, förlikning anmälas. Mål, sålunda genom förlikning afgjort, anses slutfördt, och är hvarken vad- eller kassation underkastadt; och kan icke heller, vare sig af part eller dess arf- tagare, ånyo väckas.

Slutligen bör här den anmärkning göras, att de förhållanden — hvaraf ofvanstående framställ- ning endast utgör ett kortfattadt utkast till huf- vuddragen och grundlinierna uti det fasta och varaktiga monument, Kejsar Alexander II i Ryss- lands domstols- och rättegångshistoria åt sitt minne upprest — särskildt hvad politiska för- brytelser och valbarhet till juryman vidkommer, genom de senare årens författningar blifvit nå-

got ändrade^{*)}. Dessa försök till inskränkning i tillämpningen af en verkligt välsignelsebringande regeringsreform, dessa vanmäktiga ansatser till kullstörtande af en i ordets bästa mening human furstes skönsta minnesmärke, hafva dock icke kunnat i väsentligare mån menligt inverka på sjelfva idéns tillämpning i lifvet, än mindre förmått skaka rättsinstitutionen i dess fogningar, såsom fienderna till «en bättre tid» i Ryssland vilja påstå.

-
- *) 1) Ofvannämnde förordning af den 4 september 1881 förlänar Inrikes Ministern och General Guvernören rättighet, att, när de så för godt finna, vägra offentlighet vid ransakningen af hvilket mål som helst.
- 2) År 1882 inskränktes i någon mån pressfriheten rörande domstolsförhandlingars offentliggörande.
- 3) Genom en förordning af d. 20 maj 1885 gjordes frågan om domares oafsättlighet — en af rättsreformens största och ädlaste tankar — till en del beroende af administrativ myndighet.

På G. W. EDLUNDS förlag hafva utkommit

Juridiska och Politiska arbeten m. m.

Storfurstendömet Finlands Grundlagar jemte bihang
1877. Häft. 5 *Fmf.* Inb. 6 *Fmf.*

Finlands Samhällsförfattning och dess historia i
korthet affattade af C. B. F. 1 *Fmf.*

Urval af författningar från 1863—1872. 7 *Fmf.*

Författningar rörande Militärväsendet i Finland
utkomna åren 1879—1886. 4 *Fmf.* Inb. 5 *Fmf.*

Bergh, Edv., Juridiskt biträde för hvar man.
Andra, till en del rättade upplagan. Inb.
15 *Fmf.*

—, Vår styrelse och våra landtdagar. Återblick
på Finlands konstitutionella utveckling under
de senaste tjugu åren. 1—12 häft. 34 *Fmf.*

Dahl, J. D., Anteckningar om böters förvandling
och fördelning m. m. Andra omarbetade
upplagan. 2 *Fmf.* 50 *pi.*

Förteckning öfver skrifter i rätts- och statsveten-
skapliga ämnen samt lagsamlingar m. m. ut-
gifna i Finland åren 1809—1878. 1 *Fmf.*

Lagus, W. G., Om finska lagöfversättningar.
1 *Fmf.* 50 *pi.*

—, K. F., Om straffets grund och väsende. 2 *Fmf.*

—, R., Juridiska afhandlingar och uppsatser.
1—3 häft. 5 *Fmf.*

- Liljenstrand, A., **Finlands jordnaturer** och äldre skatteväsende, jemte ett blad ur dess kulturhistoria. 6 *Smf.*
- , **Frågan om ny skogslag för Finland** samt Förordning, angående skogarne i Storfurstendömet Finland. Gifven i Helsingfors, den 9 September 1851. 3 *Smf.*
- , **De nordiska byggningabalkarne.** Deras rättsordning i organisk utveckling. 1—4 häft. 6 *Smf.* 80 *pi.*
- , **Om kredit och vaxlar.** Jemte bilagor: Finlands vaxelstadga. — Utdrag ur Sveriges vaxellag. Utdrag ur förslag till skandinavisk vaxelordning. — Formulär. 3 *Smf.* 75 *pi.*
- Rosenborg, W., **Om riksdagar.** Föreläsningar hållna i Helsingfors universitet, vårterminen 1863. 5 *Smf.*
- Matthias Calonii Svenska arbeten.** Supplementband utgifvet af Th. Sederholm. 6 *Smf.*
- Chydenius, Anders, **Politiska skrifter.** Med historisk inledning ånyo utgifna af E. G. Palmén. Jemte Chydenii porträtt. 12 *Smf.*
- Vid möten och sammanträden.** En kort handledning af Felix Heikel. 1 *Smf.*
- Bergh, E., **Neuvonantaja lakiasioissa** joka miehelle. Suomennos. Sid. 6 *Smf.*
- Suomen Suuriruhtinaskunnan Perustuslait** ynnä Liite. Sid. 4 *Smf.* Sid. 5 *Smf.* 50 *piä.*
- Pöytäkirjan-Suomennoksia.** Vihkonen. 40 *piä.*
- Kuolemarangaistuksesta.** Kirjoitti S. R. D. K. Olivecrona. Suomensi lyhentäen A. E. A. 1 *Smf.* 75 *piä.*

